

Σειρά:
Παιδαγωγική της Δημοκρατίας

Διευθνήτης σειράς: Παντελής Γεωργογιάννης

Δημοκρατία: Μύθος ή πραγματικότητα;

Προκλήσεις, προβληματισμοί
και προοπτικές

Πρακτικά 1ου Διεθνούς Συνεδρίου

Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο
του Πανεπιστημίου Πατρών
Πάτρα 19 Νοεμβρίου 2016

Επιμέλεια:
Παντελής Γεωργογιάννης

1ο Διεθνές Συνέδριο
με κριτές

Δημοκρατία:
Μύθος ή Πραγματικότητα
Προκλήσεις, προβληματισμοί
και προοπτικές

Πάτρα, 19 Νοεμβρίου 2016

Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο
Πανεπιστημίου Πατρών

Σειρά:
Πρακτικά Συνεδρίων 35

Πάτρα 2017

Όλα τα αντίγραφα υπογράφονται από τον κάτοχο του copyright.

Copyright ©: Παντελής Γεωργογιάννης

Διεύθυνση: Αντωνίου Οικονόμου 8, 26504 Άγιος Βασίλειος, Πάτρα
Τηλ: +30 6944346420
<http://www.georgogiannis.gr>
E-mail: pantelis.georgogiannis@gmail.com

Τίτλος : Δημοκρατία: Μύθος ή Πραγματικότητα; Προκλήσεις, προβληματισμοί και προοπτικές

Επιμέλεια μορφοποίησης κειμένων:

Μελιτζάνη Ειρήνη, Πτυχιούχος Τουριστικών Επιχειρήσεων ΤΕΙ Πάτρας, ΜΔΕ στις Επιστήμες της Αγωγής, Υπ. Διδάκτωρ ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών, Συνεργάτης Ελεύθερου Πανεπιστημίου Πολιτών
Αντωνοκοπούλου Βασιλική, Πτυχιούχος Φιλολογίας ΑΕΙ Πάτρας, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας στην Διδακτική Γλώσσας και Λογοτεχνίας

Ηλεκτρονική στοιχειοθεσία - σελιδοποίηση:

Μελιτζάνη Ειρήνη, Πτυχιούχος Τουριστικών Επιχειρήσεων ΤΕΙ Πάτρας, ΜΔΕ στις Επιστήμες της Αγωγής, Υπ. Διδάκτωρ ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών, Συνεργάτης Ελεύθερου Πανεπιστημίου Πολιτών
Αντωνοκοπούλου Βασιλική, Πτυχιούχος Φιλολογίας ΑΕΙ Πάτρας, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας στην Διδακτική Γλώσσας και Λογοτεχνίας

ISBN: 978-618-82477-6-5

σ.σ. 402, σχήμα 17,5 X 25 εκ.

Όλα τα κείμενα δημοσιεύονται με ευθύνη των συγγραφέων τους

Απαγορεύεται η μερική ή ολική αναδημοσίευση του έργου αυτού, καθώς και η αναπαραγωγή του με οποιοδήποτε άλλο μέσο, χωρίς σχετική άδεια του κατόχου του Copyright.

Επιστημονική Επιτροπή

Πρόεδρος:

Γεωργογιάννης Παντελής, τ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών

Μέλη:

Angjeli Anastas, *University Professor, Academy of Sciences of Albania, Mediterranean University of Albania, Member of the Albanian Parliament*

Παιονίδης Φιλήμων, *Καθηγητής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης*

Παπαρίζος Αντώνης, *Καθηγητής Κοινωνιολογίας Πάντειου Πανεπιστημίου*

Αθανασούλα Αναστασία, τ. καθηγήτρια ΑΣΠΑΙΤΕ / ΣΕΠ ΕΑΠ

Ηλιοφώτου-Μένον Μαρία, *Καθηγήτρια Εκπαιδευτικής Ηγεσίας και Οικονομικών της Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Κύπρου*

Φυριπτής Εμμανουήλ, *Καθηγητής Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών*

Villar Lecumberri Alicia, *Profesora honoraria, Departamento de Filología Clásica, Universidad Autónoma de Madrid*

Γαλιανάκη Ευαγγελία, *Καθηγήτρια ΠΤΔΕ Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών*

Kolioussi Lambrini, *Profesora, Universidad Nacional Autónoma de México, Centro de Enseñanza de Lenguas Extranjeras*

Μήτσης Ναπολέων, *Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας*

Παναγιωτόπουλος Δημήτριος, *Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών, President of International Association of Sports Law (IASL)*

Σταυρόπουλος Γεώργιος, *Ομότιμος Καθηγητής, πρ. Αντιπρότανης Πανεπιστημίου Πατρών*

Φερεντίνος Γεώργιος, *Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών*

Παπαδάκη Πολυξένη, *Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Πρόεδρος Τμήματος Δημ. Διοίκησης, Πάντειο Πανεπιστήμιο*

Αναστασιάδου Σοφία, *Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας*

Μαυρίλας Δημοσθένης, *Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών*

Καλεράντε Ευαγγελία, *Επίκουρη Καθηγήτρια Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας*

Μάγος Κωνσταντίνος, *Επίκουρος Καθηγητής ΠΤΝ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας*

Νιφτανίδου Θεοχαρούλα, *Επίκουρη Καθηγήτρια ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών*

Στεργίου Λήδα, *Επίκουρη Καθηγήτρια Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών*

Γιαννακόπουλος Νίκος, *Επίκουρος Καθηγητής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης*

Μακρής Σπύρος, *Επίκουρος Καθηγητής Πολιτικής Θεωρίας, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας*

Λαζαρίδου Αγγελική, *Επίκουρη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Θεσσαλίας*

Τουρτούρας Χρήστος, *Επίκουρος Καθηγητής Παιδαγωγικής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης*

Ροφούζου Αιμιλία, *Λέκτορας Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας στη Σχολή Ναυτικών Δοκίμων*

Σάλμοντ Ελευθερία, *Λέκτορας Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης*

Τσεσμελή Στυλιανή, *Λέκτορας ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών*

Σταυρόπουλος Αναστάσιος, *Δρ. Τμήματος Μέσων Επικοινωνίας και Πολιτισμού της Σχολής Διεθνών Σπουδών Επικοινωνίας και Πολιτισμού Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών*

Kuci Kriton, Λέκτορας Μεσογειακό Πανεπιστήμιο Αλβανίας, Υποψήφιος Διδάκτορας Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Οργανωτική Επιτροπή

Γεωργογιάννης Παντελής, Καθηγητής Πανεπιστημίου

Μαλαφάντης Κωνσταντίνος, Καθηγητής Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Πρόεδρος Παιδαγωγικής Εταιρίας Ελλάδας

Μπάρος Βασίλειος, Professur für Pädagogik mit Schwerpunkt Vergleichende Bildungsforschung, Universität Augsburg

Σαφάκας Αθανάσιος, πρ. Πρύτανης Πανεπιστημίου Πατρών

Σταυρόπουλος Γεώργιος, Ομότιμος Καθηγητής, πρ. Αντιπρύτανης Πανεπιστημίου Πατρών

Φερεντίνος Γεώργιος, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Φυριπτής Εμμανουήλ, Καθηγητής Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Ρέππα Γλυκερία, Δρ. ΕΚΠΑ, Επιστημονική Συνεργάτης Πανεπιστημίου Αιγαίου

Βασιλάκης Νικόλαος, Δρ. Παντείου Πανεπιστημίου, Εξωτερικός Συνεργάτης Πανεπιστημίου Αιγαίου

Γραμματεία:

Σπανού Αικατερίνη, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια στο Ε.Α.Π. στην Εκπαίδευση Ενηλίκων, Πτυχιούχος ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών

Ταμίας:

Μελιτζάνη Ειρήνη, Πτυχιούχος Τουριστικών Επιχειρήσεων ΤΕΙ Πάτρας, MSc στις Επιστήμες της Αγωγής, Υποψήφια Διδάκτωρ ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών

Μέλη:

Κουνέλη Βασιλική, Δρ. Πανεπιστημίου Πατρών, Φιλολόγος

Παπαδοπούλου Αικατερίνη, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, Κάτοχος Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών στις Επιστήμες της Αγωγής

Ραμαντάνη Χριστίνα, Φιλολόγος, Απόφοιτος Τμήματος Φιλολογίας Πανεπιστημίου Πατρών

Μένεγα Κατερίνα, Φοιτήτρια ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών

Κοτσιαϊμπραϊμόγλου Φατμέ, Φοιτήτρια Τμήματος Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Πατρών

Μεσημέρη Ειρήνη, Φοιτήτρια ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών

Κούτσικου Θεοδώρα, Φοιτήτρια ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών

Ασανάκη Σωτηρία, Φοιτήτρια ΤΕΕΑΠΗ Πανεπιστημίου Πατρών

Δακτυλογραφήσεις & Επεξεργασία σε Η/Υ

Μελιτζάνη Ειρήνη, Πτυχιούχος Τουριστικών Επιχειρήσεων ΤΕΙ Πάτρας, MSc στις Επιστήμες της Αγωγής, Υποψήφια Διδάκτωρ ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών

Σπανού Αικατερίνη, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια στο Ε.Α.Π. στην Εκπαίδευση Ενηλίκων, Πτυχιούχος ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών

Περιεχόμενα

Εισαγωγή στην προβληματική του συνεδρίου 9

Γεωργογιάννης Παντελής

Καθηγητής Πανεπιστημίου, Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής

Χαιρετισμοί

15

Κακλαμάνης Απόστολος

π. Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων

Λεβέντης Βασίλης

Πρόεδρος της Ένωσης Κεντρώων

Παπαθεοδώρου Θεόδωρος

*Βουλευτής Αχαΐας εκπρόσωπος της Προέδρου του ΠΑΣΟΚ κ. Φώφης
Γεννηματά*

Πελετίδης Κώστας

Δήμαρχος Πατρέων

Ριζούλης Ανδρέας

*Βουλευτής ΣΥΡΙΖΑ Αχαΐας, εκπρόσωπος του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων κ.
Βούτση Νικολάου*

Κικινής Θανάσης

Πρόεδρος Διδασκαλικής Ομοσπονδίας Ελλάδας

Πολιτικό σύστημα και δημοκρατία	37
Οντολογία, πόλις και αρχαία ελληνική δημοκρατία στη σκέψη και το έργο του Κορνήλιου Καστοριάδη	39
<i>Μακρής Σπύρος, Επίκουρος Καθηγητής Πολιτικής Θεωρίας, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας</i>	
Ο όρος «Δημοκρατία» στη θεωρία και την πράξη. Ιστορικοπολιτική κριτική θεώρηση της έρευνας του Καθηγητή του Πανεπιστημίου Πατρών κ. Π. Γεωργιάδη με τίτλο: «Ελλήνων Πολιτεία. Άμεση διαδραστική δημοκρατία. Θεωρία και Πράξη».	55
<i>Φυρπιπής Εμμανουήλ, Καθηγητής Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών</i>	
Η ατελής δημοκρατία	65
<i>Νιώτης Γρηγόρης, π. Υφυπουργός Εξωτερικών</i>	
Αναλογικό εκλογικό σύστημα ή δημοκρατία για τον πολίτη; Μια εμπειρική έρευνα εκλογικών αποτελεσμάτων στους βαθμούς διοίκησης της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	77
<i>Γεωργιάδης Παντελής, Καθηγητής Πανεπιστημίου</i>	
Carl Schmitt. Η πολιτική οντολογία ως πολιτική θεολογία	95
<i>Μακρής Σπύρος, Επίκουρος Καθηγητής Πολιτικής Θεωρίας, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας</i>	
Αρχή της Δημαρχίας. Η συμβολή της στην τελείωση του ρωμαϊκού πολιτεύματος	115
<i>Αθανασίου – Τάκη Μαρίνα, Φιλολόγος</i>	
Δημοκρατία: Πολύτιμη και εύθραυστη κινδυνεύει στα χέρια των «χειριστών» της	125
<i>Βούλτεμη Σοφία, Βουλευτής Β΄ Αθηνών Ν.Δ, πρώην υφυπουργός παρά τω πρωθυπουργώ και κυβερνητική εκπρόσωπος, δημοσιογράφος</i>	
Από την Άμεση Δημοκρατία στον Κοινοβουλευτισμό ως Μορφή Σύγχρονου Αντιπροσωπευτικού Συστήματος	135
<i>Νικολόπουλος Γεώργιος, Δικηγόρος, Υποψήφιος διδάκτορας Γενικής Πολιτειολογίας και Συνταγματικού Δικαίου, Πάντειο Πανεπιστήμιο, τμήμα Δημόσιας Διοίκησης</i>	

Εκπαίδευση και Δημοκρατία 147

Ο ρόλος της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην ανάπτυξη ηγετικής και κριτικής σκέψης και στην προώθηση της δημοκρατικής συμπεριφοράς των αποφοίτων της 149

Αθανασούλα-Ρέππα Αναστασία, τ. καθηγήτρια ΑΣΠΑΙΤΕ/ ΣΕΠ ΕΑΠ

Ηλιοφώτου-Μένον Μαρία, Καθηγήτρια Εκπαιδευτικής Διοίκησης, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Η εξέλιξη των ποινών στην εκπαίδευση από την ίδρυση του Νεοελληνικού κράτους έως σήμερα 165

Σίσκου Γιολάντα, Εκπαιδευτικός ΠΕ01

Δημιουργικότητα και Δημοκρατία στη Μουσική Εκπαίδευση 183

Αυθεντοπούλου Δέσποινα, Εκπαιδευτικός ΠΕ02, ΠΕ16.02, MMus in Music Education, Υπ. Διδάκτωρ Μουσικών Σπουδών

Η συμβολή της εκπαίδευσης και της λογοτεχνίας στη διαμόρφωση ενεργών πολιτών. Αναζητώντας αξίες στα σχολικά εγχειρίδια 199

Αγγούρα Ευαγγελία, Εκπαιδευτικός ΠΕ60, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια στο Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

Η κοινωνική διάσταση της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΤΕΕ) από τον Καποδίστρια έως σήμερα 213

Ζωγόπουλος Ευστάθιος, Δρ. Μηχανικός ΕΜΠ, Σχολικός Σύμβουλος ΠΕ12.04

Δημοκρατία και Διοίκηση του σχολείου 231

Καλτσεράς Διαμαντής, Εκπαιδευτικός, Διευθυντής Δ.Σ.

Παγκοσμιοποίηση, πολιτικός λόγος και δημοκρατία 245

Η εκφορά του πολιτικού λόγου μέσω του Τύπου και η καθοδήγηση της κοινής γνώμης 247

Κουμπούρη Ειρήνη, Εκπαιδευτικός Α/βάθμιας Εκπαίδευσης, Μ.Εδ., Δρ. Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Από την εκκλησία του Δήμου στην Εικονική Δημοκρατία 269

Σταυρόπουλος Αναστάσιος, Δρ. Τμήματος Μέσων Επικοινωνίας και Πολιτισμού της Σχολής Διεθνών Σπουδών Επικοινωνίας και Πολιτισμού Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

Χαρακτηριστικά πολιτικού λόγου	299
<i>Ολμπασάλη Βασιλική, Απόφοιτος Τμήματος Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας Ε.Κ.Π.Α., Κάτοχος ΜΔΕ Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων ΑΠΘ</i>	
5 Χρόνια Δημοβούλιο Πολιτών: Ένας Εναλλακτικός Θεσμός Άμεσης Δημοκρατίας στη Σύγχρονη Ελλάδα	311
<i>Κόκκας Γεώργιος, Δικηγόρος ΕΡΤ-ΑΕ, Συντονιστής του «Δημοβουλίου Πολιτών» και του «Ελληνικού Κινήματος Άμεσης Δημοκρατίας»</i>	
Η ποικιλομορφία και η ανάλυση των εννοιών της παγκοσμιοποίησης, της διεθνοποίησης και του εθνικισμού. Θέσεις, προβληματισμοί, προτάσεις	319
<i>Παντέρα Μαρία, Σχολική Σύμβουλος Π.Ε.</i>	
Δημοκρατία, ανθρώπινα δικαιώματα και λειτουργία του κοινωνικού κράτους στην Ελλάδα κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης (2009 - ... ;)	335
<i>Παπαδάκη Πολυξένη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Πρόεδρος Τμήματος Δημ. Διοίκησης, Πάντειο Πανεπιστήμιο</i>	
Η ιδιότητα του πολίτη και ο διαχρονικός του ρόλος στη δημοκρατία	347
<i>Δερτούζου Φωτεινή, Εκπαιδευτικός, Κάτοχος του Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών «Σχολική Παιδαγωγική: Ειδική Αγωγή, Διαπολιτισμική Εκπαίδευση» Π.Τ.Δ.Ε. ΑΠΘ</i>	
Γυναίκα και δημοκρατία	363
Γυναίκα και Δημοκρατία: Αποτυπώνοντας τα ίχνη της πατρικής Καλλιότητας Παπαλεξοπούλου...	365
<i>Αλεξανδροπούλου Αργυρούλα, Διευθύντρια Γυμνασίου Ρίου, Δρ. Ιστορίας Ψυχογιοπούλου Παναγιώτα, Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων</i>	
Η γυναίκα – πολίτης της κλασικής αρχαιότητας μέσα από κείμενα της Β΄ Γυμνασίου	385
<i>Αβραμίδου Καλλιφρόνη, Φιλολόγος Ψυχογιοπούλου Παναγιώτα, Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων</i>	